

Gemeente Oudewater

RAADSVORSTEL

18R.00296

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 8 mei 2018

Portefeuillehouder(s): wethouder W.J.P. Kok

Portefeuille(s): Volksgezondheid

Contactpersoon: A.M. de Leeuw

Tel.nr.: 06 35113543 **E-mailadres:** leeuw.a@woerden.nl

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp begroting 2019 GGDrU

De raad besluit:

Als zienswijze op de ontwerp begroting 2019 GGDrU te geven dat:

1. de raad de inspanningen van de GGDrU waardeert om binnen de gestelde financiële kaders te blijven;
2. de raad blijvend aandacht vraagt voor inspanningen
 - a. om dekking te vinden voor de kosten die ontwikkelingen van het ombuigingsplan en van de digitalisering met zich meebrengen en
 - b. om financiële tegenvallers te voorkomen;
3. de raad vooralsnog niet bereid is om in de komende jaren in te stemmen met een extra bijdrage aan de GGDrU.

Inleiding:

De GGDrU is de gezondheidsdienst van de 26 gemeenten van Utrecht. We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de publieke gezondheid, op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG) en verplicht om als gezamenlijke gemeenten een gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden die de taken voor publieke gezondheid uitvoert (bescherming en bevordering van de gezondheid van de inwoners). Gemeenten hebben naast de wettelijk verplicht bij de GGD te beleggen taken (deels collectief, deels individueel) ook andere taken bij de GGD belegd (deels collectief en deels individueel). De grootste niet wettelijk verplicht bij de GGD te beleggen taak die de GGDrU voor de gemeente uitvoert is die van de jeugdgezondheidszorg. Deze taak neemt verreweg het grootste deel van de begroting in beslag.

Als bijlage bij dit voorstel is een factsheet toegevoegd met kerngegevens over de dienstverlening in 2017 van de GGDrU voor de gemeente Oudewater.

De GGDrU is gelijk aan de regio van de Veiligheidsregio; de provincie Utrecht dus.

Colleges moeten de gezondheidsdienst in stand houden door middel van een gemeenschappelijke

regeling. De colleges zijn dus zowel eigenaar van als opdrachtgever aan de GGDrU. De rol van de raad ligt in de controle van het college.

In de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld dat er een Algemene Bestuur (AB) is waarin elke gemeente de wethouder volksgezondheid afvaardigt als lid. Daarnaast is er een Dagelijks Bestuur waarin per subregio een wethouder deelneemt. In het AB zijn de stemmen gewogen, afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Oudewater heeft één stem. Het totaal aantal stemmen is 68. De invloed van elke afzonderlijke gemeente is dus beperkt.

Het AB besluit over onder andere de ontwerp begroting van de GGDrU. Het vaststellen van de ontwerp begroting is een moment waarop de raden in de gelegenheid gesteld worden om een zienswijze te geven in de vorm van wensen of bedenkingen. De raad kan ook afzien van het geven van een zienswijze. Bij de besluitvorming over de ontwerp begroting in het AB houdt de wethouder bij het geven van zijn/haar stem rekening met de zienswijze van de eigen raad.

Het AB heeft een informatieplicht aan de raden.

De GGDrU is in de afgelopen jaren in een relatief korte periode gegroeid van circa 135 medewerkers naar een organisatie met ruim 700 medewerkers. Dat is het gevolg van samenvoegingen van twee voormalige GGD'en en het onderbrengen van de JGZ-taak van 0 tot 4 jaar voor 25 gemeenten bij de GGDrU.

Als gevolg van deze explosieve groei is gebleken dat de bedrijfsvoering in de afgelopen jaren kwetsbaar en onvoldoende van niveau was. In de afgelopen bestuursperiode is een plan gemaakt om de basis op orde te krijgen (ombuigingsplan) waarvoor financiële ruimte nodig is. De insteek van het ombuigingsplan is om dit te realiseren zonder verhoging van de gemeentelijke bijdragen. Dat betekent wel dat de GGD scherp aan de wind moet varen en dat het nog niet zeker is of er een - al dan niet incidentele - extra bijdrage van de gemeenten nodig is. In de eerste helft van 2019 wordt daarover definitief duidelijkheid verwacht.

Een andere belangrijke ontwikkeling binnen de GGDrU is de ontwikkeling van het nieuwe Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DDJGZ). De GGDrU is verplicht een DDJGZ te hebben. Het huidige systeem voldoet niet meer aan de huidige eisen, wordt niet meer doorontwikkeld en ondersteund. Het nieuwe DDJGZ is een essentieel onderdeel van het bij de tijd krijgen van de basis van de GGDrU.

Veel meer informatie over wat de GGDrU doet is te vinden in het inwerkprogramma voor de gemeenteraden dat de raad van de GGDrU heeft ontvangen (18.007330).

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De gemeenteraad kan op rond van artikel 44 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling van de GGDrU een zienswijze naar voren brengen op de ontwerp begroting 2019 bij het Dagelijks Bestuur van de GGDrU.

Beoogd effect:

De raad oefent via de zienswijze invloed uit op de besluitvorming door het AB van de GGDrU. De raad wil bereiken dat de GGDrU een goede dienstverlening biedt en borgt voor de inwoners van onze gemeente en dat die dienstverlening effectief en efficiënt wordt uitgevoerd.

De raad wil ook dat de dienstverlening betaalbaar is en past binnen de financiële kaders van de gemeente Oudewater.

Argumenten:

-
1. De raad waardeert de inspanningen van de GGDrU om binnen de gestelde financiële kaders te blijven.

Uit de recente update van het ombuigingsplan blijkt dat de GGD nog op de beoogde koers zit. Met het inzicht van nu kunnen de ombuigingen (van tussen de 1,4 miljoen en 1,6 miljoen per jaar tot 2022 en 1,3 miljoen structureel vanaf 2022) binnen de bestaande financiële kaders plaatsvinden. Ook de kosten voor het nieuwe DDJGZ passen tot nu toe binnen de financiële kaders.

2. De raad vraagt blijvend aandacht voor inspanningen om dekking te vinden voor de kosten die ontwikkelingen van het ombuigingsplan en de digitalisering met zich meebrengen en om tegenvallers te voorkomen.

Het ombuigingsplan heeft een hoog risicoprofiel. Ook de ontwikkeling en de financiering van het nieuwe DDJGZ brengt risico's met zich mee. De GGDrU zal dus veel moeite moeten blijven doen om binnen de financiële kaders te blijven.

3. De gemeente is vooralsnog niet bereid om in de komende jaren in te stemmen met een extra bijdrage aan de GGDrU.

Een extra bijdrage, eenmalig of structureel, voor de dekking van het ombuigingsplan past niet binnen de huidige financiële kaders van de gemeente.

De bijdrage aan de GGDrU gaat al jaarlijks omhoog door indexering & wijzigingen in de cao en soms door nieuwe verantwoordelijkheden van de gemeente (zoals de prenatale voorlichting en advisering bij vrijstelling leerplicht) die we bij de GGDrU als taak beleggen. Waar voorheen nog ruimte was in de begroting van de GGDrU om iets extra's te doen zonder daarvoor extra kosten in rekening te brengen, biedt de huidige ontwerp begroting 2019 van de GGDrU daar geen ruimte meer voor en vindt doorbelasting plaats.

Dit gaat om relatief kleine bedragen: voor prenatale huisbezoeken € 657,-. Voor advisering over vrijstelling leerplicht (inmiddels formeel bij de GGDrU belegd) is een aanneme gedaan van € 318,- (facturen komen op basis van het aantal gegeven adviezen).

Echter: voor substantiële extra bijdragen van de gemeente aan de GGDrU is geen ruimte.

Kanttekeningen:

1. *Er blijven nog financiële onzekerheden over het realiseren van de dekking van het ombuigingsplan.*

Na de recente actualisatie van het ombuigingsplan (update van mee- en tegenvallers van maart 2018) blijkt dat de GGDrU op koers ligt. Ook bij de kosten voor het nieuwe DDJGZ. Echter er is geen ruimte meer om tegenvallers op te vangen.

Of er geen, al dan niet incidentele, extra bijdrage van de gemeenten nodig is voor de dekking van de ombuigingen zal pas in de eerste helft van 2019 duidelijk zijn.

2. *Het ombuigingsplan heeft een hoog risicoprofiel; goed risicomanagement is nodig.*

Het actualiseren van de risico's maakt vast onderdeel uit van de planning & controlcyclus van de GGDrU. Het Algemeen Bestuur wordt op de hoogte gesteld van wijzigingen in het risicobeeld. De ontwikkelingen komen terug in de tweejaarlijkse bestuursrapportages en de jaarstukken. De wethouder volksgezondheid zal hierover terugkoppelen naar de raad.

Op basis van de risico-inventarisatie is vastgesteld dat een weerstandscapaciteit nodig is van € 740.813,-. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1.037.349,- (de algemene reserve). Op basis van de omvang van de reserve kan geconstateerd worden dat de GGDrU de geïnventariseerde risico's heeft afgedekt.

Financiën:

Met ingang van 2019 brengt de GGDrU de kosten van de vaccinaties bij de gemeenten in rekening. Dat is het gevolg van de wijziging van het Rijksvaccinatieprogramma (van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten naar het Gemeentefonds). De GGDrU ontvangt niet langer de kosten voor de vaccinatie van het RIVM en brengt de kosten in rekening bij gemeenten. Gemeenten krijgen de kosten voor de vaccinaties (ongeoormerkt) via het Gemeentefonds. De kosten voor het Rijksvaccinatieprogramma bedragen ruim 15.000,- Deze informatie was al opgenomen in de concept-begroting 2018 omdat het Rijksvaccinatieprogramma oorspronkelijk per 1 januari 2018 zou worden overgeheveld aan gemeenten. De invoering is een jaar uitgesteld; dat is middels de begrotingswijziging 2018-1 gecorrigeerd. In dat jaar van uitstel heft het rijk het Rijksvaccinatieprogramma uitgebreid. Daardoor zijn de kosten die de GGDrU in rekening brengt ook hoger. En ontvangt de gemeente een hogere bijdrage in het Gemeentefonds.

De inwoner- en kindbijdrage zijn verhoogd als gevolg van afspraken over het verwerken van wijzigingen die het gevolg zijn van loonontwikkelingen, cao-wijzigingen, premie-ontwikkeling van het werkgeversdeel en van prijsontwikkelingen. Deze zijn, voor zover nu bekend, in de ontwerp begroting 2019 verwerkt.

Wijzigingen die nu nog niet bekend zijn en wel betrekking hebben op het begrotingsjaar 2019 worden verwerkt in een begrotingswijziging waarvoor aan de raden een zienswijze wordt gevraagd.

De totale bijdrage is ten opzichte van de ontwerp begroting 2018 verhoogd met ruim € 19.000,- Een deel was al besloten in de begrotingswijziging 2018-1. Het overige deel wordt veroorzaakt door loon- en prijsstijgingen 2019, door de uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma, door de post VVE die ten onrechte in de begroting van 2018 ontbrak en door de 2 hierboven genoemde bedragen prenatale zorg en advisering bij vrijstelling leerplicht.

Uitvoering:

De zienswijze, onder voorbehoud van goedkeuring door de raad, wordt door het college per brief gecommuniceerd met de GGDrU, zie bijlage.

Communicatie:

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) wordt uitgenodigd om met de raad in gesprek te gaan over de ontwikkelingen van het ombuigingsplan en over de digitalisering.

Reeds gepland was dat de DPG zou komen naar de Forumvergadering van 16 april, echter deze is niet doorgegaan. Een nieuwe afspraak wordt gemaakt voor na de zomer.

De raad wordt door de wethouder volksgezondheid op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de bestuursrapportages van de GGDrU.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

In februari jl heeft de raad de zienswijze op de Kaderbrief 2019 (met de uitgangspunten voor de begroting) vastgesteld en gecommuniceerd (zie 18U.01702).

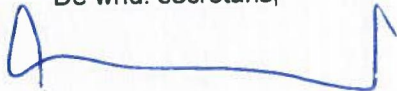
Bijlagen:

18.007988 - Ontwerp begroting GGDrU 2019
18.008682 - GGDrU Kerngegevens 2017 Oudewater
18.007330 - Inwerkprogramma van de GGDrU
18U.10387 - Brief met zienswijze aan de GGDrU
18R.00297 - Concept raadsbesluit

De indiener:

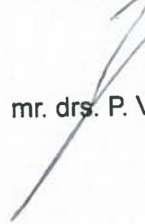
Het college van burgemeester en wethouders,

De wnd. secretaris,

ir. W.J. Tempel

De burgemeester,

mr. drs. P. Verhoeve